

Pan
Grzegorz Swoboda
Starosta Powiatu Raciborskiego
pl. Stefana Okrzei 4
47-400 Racibórz

W odpowiedzi na Pana pismo znak: TC.0008.4.2023, z dnia 17.05.2023 r. (wpłynęło 17.05.2023 r.), w sprawie przygotowania informacji na temat zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu raciborskiego, w związku z planowaną na miesiąc sierpień Sesją Rady Powiatu Raciborskiego, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach informuje, że na terenie powiatu raciborskiego działają trzy nadzory wodne (Racibórz, Rybnik i Głubczyce) oraz zespół obiektów hydrotechnicznych (Zbiornik Racibórz Dolny oraz Polder Buków).

1. Nadzór Wodny Racibórz.

Nadzór na terenie powiatu administruje następującymi ciekami: rzeka Odra od granicy państwa z Republiką Czeską (km 20+000) do m. Dziergowice (km 71+600) wraz z kanałem Ulgi w Raciborzu na długości 7000 m, Bodek, Bełk, Rakowiecki, Pilarka, Lubomka, Bodek, Brzeźnicki, Ciechowicki I, A, K-1, K-2, M, Ligocki, Łęgoń i Młynówka-Rudka. Całkowita długość cieków wynosi około 119 km. Na terenie powiatu nadzór administruje również wałami przeciwpowodziowymi: wały rzeki Odry o łącznej długości 31 081 m, w tym na brzegu lewym 14 209 m oraz na brzegu prawym 16 872 m; wały Kanału Ulgi w Raciborzu na długości całkowitej 11 498 m, w tym na brzegu lewym 6 548 m oraz na brzegu prawym 4 950 m. Suche zbiorniki przeciwpowodziowe w administracji nadzoru znajdują się na terenie gminy Rudnik: na cieku Rudnickim (K-2) w km 5+565 w m. Rudnik, na cieku Brzeźnickim (K-3) w km 4+000 w m. Brzeźnica, na cieku Ligockim (K-5) w km 1+760 w m. Ligota Książęca.

2. Nadzór Wodny Rybnik.

Nadzór na terenie powiatu administruje następującymi ciekami: rzeka Ruda, rzeka Rudka (Kanał Ulgi rzeki Rudy), Sumina, Ciechowicki II, B i Wierzbnik (Rudka). Całkowita długość cieków wynosi około 53 km. Na terenie powiatu nadzór administruje również wałami przeciwpowodziowymi: obustronne wały przeciwpowodziowe rzeki Rudy o łącznej długości 6 710 m, obustronne wały przeciwpowodziowe rzeki Suminy o łącznej długości 6 080 m.

3. Nadzór Wodny Głubczyce.

Nadzór na terenie powiatu administruje następującymi ciekami: Psina, Troja, Potok Rozumicki (Trzebomka), Krzanówka (Biała Woda), Oderla i Młynówka Bolesław (Przykopa). Całkowita długość cieków wynosi około 46 km. Na terenie powiatu nadzór nie posiada w administracji wałów przeciwpowodziowych. Suchy zbiornik przeciwpowodziowy w administracji nadzoru znajduje się na terenie miasta Krzanowice, na cieku Krzanówka (Biała Woda) w km 3+861. Na rzece Psinie ulokowane są również dwa jazy – w miejscowościach Wojnowice i Bieńkowice.

4. Zbiornik Racibórz Dolny i Polder Buków.

Zbiornik Racibórz Dolny położony jest w dolinie rzeki Odry i jest on zbiornikiem suchym. Zapora czołowa zlokalizowana jest w kilometrze 46+300 rzeki. Piętrzy ona wody Odry w przypadku wystąpienia wezbrań o określonej wielkości przepływu (w normalnej sytuacji piętrzenie rozpoczyna się przy przepływie rzędu 1210 m³/s, natomiast

Dyrektor

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
ul. Sienkiewicza 2, 44-100 Gliwice

tel.: +48 (32) 777 49 50 | faks: +48 (32) 777 49 99 | e-mail: gliwice@wody.gov.pl

www.wody.gov.pl

w przypadkach szczególnych możliwe jest uruchomienie zbiornika już przy przepływie rzędu 700 m³/s). Przy maksymalnym napełnieniu zbiornik jest w stanie pomieścić 185 mln m³ wody, a powierzchnia zalewu wynosi 26 km². Obiekt wyposażony jest w szereg budowli hydrotechnicznych m.in. budowlę przelewowo-spustową, której zadaniem jest piętrzyć wodę w czasie wezbrania, upust do Odry Miejskiej który przepuszcza wodę do Raciborza przez zaporę czołową zbiornika, rozdział wód rzeki Psiny, przepusty grawitacyjne oraz pompownie Buków i Lubomia, które mają za zadanie w trakcie wezbrania przepompować wodę z zawału do czaszy zbiornika.

Zbiornik jest wyposażony w automatyczną sieć piezometrów, która mierzy zwierciadło wody w podłożu i korpusie zapór.

Zbiornik jest również pod stałą kontrolą IMGW CTKZ Katowice, który wykonuje pomiary geodezyjne oraz przeprowadzi okresowe oceny stanu technicznego. Ponadto urządzenia hydrauliczne, elektryczne, automatyczne i teletechniczne poddawane są okresowym przeglądom i bieżącej konserwacji. Zapory zbiornika są regularnie wykaszane, a rowy i ciekі na bieżąco odmulane.

Polder Buków zlokalizowany jest na prawym (część sterowalna) i lewym (część niesterowalna) brzegu rzeki Odry, w kilometrze 25+570 – 33+560. Jest on również obiektem suchym, a jego napełnianie odbywa się w miarę „przechodzenia” fali wezbraniowej przez rzekę na wysokości obiektu. Tym samym odpowiednio przy przepływie rzędu 2189 m³/s polder jest w stanie przyjąć 40,24 mln m³ wody, a przy przepływie rzędu 3141 m³/s polder jest w stanie przyjąć 56,06 mln m³ wody.

Oba obiekty pracując w kaskadzie tworzą system pozwalający w znacznym stopniu redukować skutki większych wezbrań i powodzi, na obszarze doliny Odry od Raciborza po Wrocław. Ich praca jest ściśle uregulowana zapisami m. in. instrukcji gospodarowania wodą. Ochrona doliny Odry poniżej Ujścia Nysy Kłodzkiej wymaga jednocześnie współpracy ze zbiornikami Kaskady Nysy Kłodzkiej.

5. Roboty utrzymaniowe i konserwacyjne.

Pracownicy Nadzorów Wodnych oraz Obiektów Hydrotechnicznych na bieżąco prowadzą prace utrzymaniowe i konserwacyjne na swoim terenie działania. Prace te obejmują m. in. wykaszanie oraz wygrabianie skarp i wałów, hakowanie w dnie roślin korzeniących, wykonywanie ubezpieczeń koryt np. z kieszki faszynowej, czy też zabudowę wyrw brzegowych. Są one prowadzone w sposób ciągły, jak również doraźny w momencie stwierdzenia wystąpienia szkód, bądź zauważenia zagrożenia.

Niezależnie od powyższego zaznaczyć należy, że dla obszarów położonych w bliskim sąsiedztwie cieków bardzo trudno jest zapewnić całkowite bezpieczeństwo powodziowe. Zabudowa naturalnych dolin rzecznych, likwidacja rowów melioracyjnych i przydrożnych, zwiększenie ilości powierzchni utwardzonych w miastach itp. powodują ograniczanie retencji, a tym samym zwiększają ryzyko występowania powodzi i lokalnych podtopień. Dodatkowo na portalu <https://www.isok.gov.pl/index.html> zostały opublikowane mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP), które jako oficjalne dokumenty planistyczne, stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym.

6. Prace ujęte w Planie Utrzymania na rok 2023 dotyczące bezpieczeństwa p. powodziowego na terenie powiatu raciborskiego, na które zapewnione jest finansowanie:

- Prace utrzymaniowe suchych zbiorników przeciwpowodziowych (zapora czołowa z budowlą upustową oraz rowy opaskowe) na ciekach: K-2 w km 5+565, K-3 w km 4+000, K-5 w km 1+760 na terenie gm. Rudnik.
- Przeprowadzenie kontroli 5-letniej, obejmującej wykonanie oceny stanu technicznego wraz z założeniem książek obiektów budowlanych dla przepompowni Ciechowice w gm. Nędza i przepompowni Turze w gm. Kuźnia Raciborska.
- Awaryjna wycinka dwóch drzew ze skarpy Kanału Ulgi rzeki Rudy w obrębie ulicy Ogrodowej w miejscowości Kuźnia Raciborska.
- Koszenie lewostronnego wału przeciwpowodziowego rzeki Odry w km 52+700 – 57+052 w m. Racibórz, w km 58+000 – 59+100 w m. Brzeźnica, w km 59+100 – 63+300 w m. Łubowice, Grzegorzowice, w km 63+300 – 66+500 w m. Grzegorzowice, Lasaki wraz z udrożnieniem przepustów wałowych na wszystkich odcinkach.

Dyrektor

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
ul. Sienkiewicza 2, 44-100 Gliwice

tel.: +48 (32) 777 49 50 | faks: +48 (32) 777 49 99 | e-mail: gliwice@wody.gov.pl

www.wody.gov.pl

- Koszenie prawostronnego wału przeciwpowodziowego rzeki Odry w km 52+000 – 54+252, obręb Ostróg oraz lewostronnego wału Kanału Ulga w km 1+000 – 7+547, obręb Płonia i Ostróg wraz z udrożnieniem przepustów wałowych na wszystkich odcinkach.
- Koszenie prawostronnego wału przeciwpowodziowego Kanału ULGA w km 4+000 – 7+500, obręb Markowice oraz rzeki Odry w km 55+000 – 65+250 w m. Łęg, Ciechowice, w km 65+250 – 66+000 w m. Turze, w km. 66+000 – 71+600 w m. Turze, Ruda oraz wał zamykający rz. Odry na dł. 118 m wraz z udrożnieniem przepustów wałowych na wszystkich odcinkach.
- Koszenie wałów rzeki Odry (wały szczątkowe) prawostronne o dł. 1,03 km i lewostronne na dł. 2,055 km w m. Racibórz.
- Koszenie obustronnych wałów przeciwpowodziowych rzeki Suminy, km 0+000 – 3+040, m. Turze, Nędza, gm. Kuźnia Raciborska, Nędza.
- Koszenie wałów przeciwpowodziowych rzeki Rudy, wał lewy w km 0+000 – 3+455, wał prawy w km 0+000 – 3+255.
- Konserwacja rzeki Krzanówki (Biała Woda) w km 0+000 – 3+861, m. Krzanowice, gm. Krzanowice.
- Konserwacja rz. Młynówka Bolesław (Przykopa) w km 0+000 – 4+800, m. Bolesław i Owsiszczce, gm. Krzyżanowice.
- Odcinkowe udrożnienie koryta ciekru Rudka – Młynówka w km 0+000 – 3+100 i 4+250 – 4+980, m. Budziska, gm. Kuźnia Raciborska.
- Udrożnienie koryta ciekru Bełk w km 2+030 – 5+200 wraz z naprawą umocnień brzegowych, m. Zabełków, Rudyszwałd gm. Krzyżanowice.
- Całoroczne utrzymanie drożności przepustów wałowych i sprawności systemów zamknięć na ciekru K-2 (Rudnicki) w m. Racibórz, gm. Racibórz i K-3 (Brzeźnicki) w m. Brzeźnica, gm. Rudnik.
- Wykonanie robót – zabezpieczenie osuwiska na zaporze prawobrzeżnej zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny w km 0+178 – 0+420.
- Odbudowa uszkodzonych reperów na zbiorniku Racibórz Dolny wraz z pomiarami geodezyjnymi.
- Koszenie kanału doprowadzającego i odpływowego do Budowli Przelewowo Spustowej (BPS) zbiornika Racibórz Dolny.
- Naprawa i konserwacja systemu piezometrów (odtworzenie piezometrów, naprawa, malowanie, oznaczenie) na zbiorniku Racibórz Dolny i polderze Buków.
- Konserwacja rzeki Rudy w km 0+000 – 53+250, odcinkowo, gm. Kuźnia Raciborska oraz Rybnik i Żory.
- Odcinkowa konserwacja rz. Troja w km 0+000 – 7+800 i w km 10+800 – 37+500, w miejscowościach Kietrz, Kozłówki, Nowa Cerekwia, Wojnowice, Włodzienin, Zubrzyce, Zopowy oraz w gminach Pietrowice Wielkie, Kietrz, Branice, Głubczyce.
- Odcinkowa konserwacja rz. Psina w km 0+000 – 52+670, gminy Krzyżanowice, Krzanowice, Pietrowice Wielkie, Baborów, Głubczyce.

Niezależnie od powyższego w ciągu roku prowadzone są siłami własnymi Zespołu Wsparcia Technicznego bieżące (w ramach potrzeb) prace interwencyjne w zakresie usuwania wiatrołomów, likwidacji zatorów w korytach cieków, prowadzenia lokalnych wykoszeń itp.

Z-CADYREKTORA

Marcin Jarzyński

Do wiadomości:

1. Zarząd Zlewni w Gliwicach
2. RPC – a/a (RKP-2023-8936; RKP-2023-11386)

Dyrektor

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
ul. Sienkiewicza 2, 44-100 Gliwice

tel.: +48 (32) 777 49 50 | faks: +48 (32) 777 49 99 | e-mail: gliwice@wody.gov.pl

www.wody.gov.pl

